

Konference o domácím násilí přinesla ucelený pohled na problematiku a mnoho relevantních informací a názorů od odborníků

27.11.2023 - Petr Andreas, Zuzana Ozaniak Strážová | 2. lékařská fakulta UK

Dne 9. listopadu proběhla na půdě 2. lékařské fakulty konference s názvem Domácí násilí: Jak ho rozpoznat a proč o něm mluvit, kterou jsme uspořádali s cílem zvýšit informovanost u takzvaných profesí první linie, tj. zejména mezi lékaři a zdravotnickým personálem. Akce byla otevřena i pro studenty a zaměstnance Univerzity Karlovy. Celkem se zúčastnilo přibližně 130 posluchačů a šest přednášejících.

Drobečková navigace

1. 2. LF
2. Fakulta
3. Články
4. Konference o domácím násilí přinesla ucelený pohled na problematiku a mnoho relevantních informací a názorů od odborníků

Návštěvníci si vyslechli poutavé přednášky od významných odborníků, kteří se zaměřili na různé aspekty domácího násilí ([program](#)).

První odborné přednášky se ujala známá odbornice v problematice domácího násilí a renomovaná soudní znalkyně doc. Čírtková. Zdůraznila, že domácí násilí je vrstevnatý fenomén, který zahrnuje různé vzorce, a obětí mohou být ženy, muži, senioři i děti. Ukázala například, že týrání intimním partnerem má různou dynamiku a je systematické, protože tyran určuje, jaká budou pravidla soužití, a postupně kombinací technik, jako jsou manipulace, kontrola, nebo gaslighting, připravuje oběť o důstojnost, schopnost sebeurčení a vytváří z ní psychického bezdomovce. Oběť tedy bydlí, ale nemá domov.

Ve své druhé přednášce doc. Čírtková vyvracela časté mýty o obětech a pachatelích domácího násilí. Jedním z těchto mýtů například je, že zdravá a sebevědomá žena nemůže být obětí domácího násilí, a pokud se jí stane, pak je chyba jistě i na její straně, neboť měla pachatele dříve prokoudnout. Dalším mýtem je, že pokud by samotné domácí násilí bylo skutečně tak hrozné, oběť by jistě situaci ohlásila co nejdříve a z domácnosti dávno odešla. U pachatelů ale naopak často vzniká kruh důvěry a zpochybňování jeho viny za předpokladu, že se jedná o sebejistého, šarmantního a vlivného muže, který je navíc atraktivní a vede čilý sexuální život. Velmi věrohodně také působí pachatelé, kteří jsou přátelští a sympatičtí, což přitěžuje obzvláště obětem, které jsou naopak nesympatické, zdrženlivé či podezíravé. Mezi další rozebírané mýty patřilo například to, že domácí násilí se děje jen v sociálně slabších rodinách nebo že děti ve svém životě potřebují otce, a to i přesto, že je násilník.

Zde ovšem data jasně ukazují rizika transgeneračního přenosu násilí, o kterém dále mluvila laureátka Ceny Františky Plamínkové a známá advokátka zastupující oběti trestné činnosti JUDr. Hrdá. Všechny tyto mýty a neznalost problematiky bohužel přispívají k tomu, že oběti mlčí a

pachatelé ve své činnosti pokračují. V sérii dalších přednášek hovořila JUDr. Hrdá o tom, jakým způsobem hovořit s obětí domácího násilí a nakolik je důležité každou osobu, která se cítí být obětí spáchaného trestného činu, považovat za oběť a vyhnout se jakémukoliv souzení nebo bagatelizování situace. Chybná reakce totiž může vést k tomu, že oběť už se nikdy nikomu nesvěří.

Na tuto problematiku navázala zakladatelka projektu Věřím Ti Mgr. Otavová, která vysvětlovala, jakým způsobem citlivě, ale bez nátlaku nabízet pomoc a kdy jsou lékaři povinni splnit svou ohlašovací povinnost.

Tématu povinné mlčenlivosti se dále extenzivně věnoval advokát zaměřující se mimo jiné na pomoc obětem trestné činnosti JUDr. Bartoň. Vysvětloval, v jakých situacích může lékař poskytnout informace kryté mlčenlivostí. Patří k nim například žádost policie nebo státního zástupce, pokud doloží souhlas soudce, nebo přímo žádost soudu. Dále uváděl situace, kdy je lékař povinen zasáhnout za účelem překažení trestného činu, či situace, kdy má povinnosti nahlásit OSPOD, že jsou děti v ohrožení v důsledku špatných podmínek pro život, trestné činnosti nebo násilí mezi rodiči či jinými osobami.

Další přednáška byla velmi názorná a interaktivní a zhostil se jí zakladatel a instruktor moderní sebeobrany Mgr. Houdek. Vysvětloval důvody, proč může být pacient v ambulanci lékaře podrážděný, rozčilený a jaké to u něj má fyziologické dopady. Vysvětloval a názorně předvedl, jak pacienta uklidnit, správně mu naslouchat a pomoci mu vyjádřit jeho emoce. Představil soubor taktik, jimiž lze odvrátit potenciální nebezpečí v ambulanci a převzít kontrolu nad celou situací, a to bez nutnosti jakékoliv fyzické intervence.

V poslední přednášce vysvětlovala klinická imunoložka a vědkyně MUDr. Ozaniak Strážová zdravotní důsledky dlouhodobého psychického týrání. Sérií různých studií na myších modelech a na lidech demonstrovala vliv chronického stresu nejen na fyziologické funkce lidského těla, ale též na imunitní systém. Zdůrazňovala rizika imunodeficiencí, špatného hojení ran, špatné odpovědi na očkování i rizika rozvoje rakoviny u obětí domácího násilí.

Po přednáškách následovala bohatá diskuse. Celkově lze konstatovat, že konference poskytla ucelený pohled na problematiku domácího násilí a přinesla mnoho relevantních informací a názorů od odborníků v oboru. Díky různorodosti témat a účastníků byla diskuse bohatá a výstižná a doufáme, že přispěje k budování bezpečnějšího prostředí pro všechny členy univerzitní komunity a nejen pro ně.

<https://www.lf2.cuni.cz/clanky/konference-o-domacim-nasili-prinesla-uceleny-pohled-na-problematiku-a-mnoho-relevantnich>